

## Kannanotot Mäntsälän kunnan hakkuu- ja leimaussuunnitelmasta vuodelle 2026

Tekninen ja elinvoimalautakunta 20.01.2026  
935/10.03.01.00.05/2025

Mäntsälän kunnan teknisen ja elinvoimalautakunnan 9.12.2025 esityslistalla oli vuoden 2026 hakkuu- ja leimaussuunnitelmasta päättäminen. Ennen asian varsinaista päätöksentekoa kunnan kirjaamoon toimitettiin 15 kpl mielipiteitä ja näkemyksiä asian suhteen. Alla on koostettu yhteenveto saapuneista mielipiteistä sekä teknisen ja elinvoimapaalvelualueen vastauksia niihin. Oheismateriaalina kaikki saapuneet kannanotot. Asia poistettiin joulukuun esityslistalta ja päätöksentekoa siirrettiin 20.1.2026 kokouksen esityslistalle, jotta esitetyt mielipiteet ehditään tutkia ennen päätöksentekoa.

### 1. Yleinen vastustus hakkuille ja harvennuksille

Kaikissa kannanotoissa korostuu vahva vastustus sekä avo- että harvennushakkuita kohtaan Mäki-Jurvalan, Anttilan ja Jurvalan alueen metsien osalta. Kirjoittajat perustelevat kantaansa erityisesti metsien virkistyskäytöllä, luonnon monimuotoisuudella, lasten ja perheiden ulkoilumahdollisuuksilla sekä metsän merkityksellä kuntalaisten hyvinvoinnille. Useissa viesteissä mainitaan, että metsät ovat päivittäisessä käytössä ulkoiluun, liikuntaan, koiranulkoilutukseen ja lasten leikkeihin.

#### Vastaus:

Mäntsälän kunnan metsänhoito nojaa jatkuvan kasvatuksen periaatteisiin. Avohakkuita vältetään, ja metsää uudistetaan ensisijaisesti luontaisesti tai pienaukkohakkuilla. Hoitotoimenpiteissä korostuvat sekapuustoisuus, joka lisää metsän elinvoimaa ja vähentää tuhoriskejä, sekä lahoppuun säilyttäminen, joka on tärkeää monille hyönteisille, linnuille ja sienille sekä vesistöjen suojavyöhykkeet, jotka ehkäisevät ravinnekuormitusta ja turvaavat vesiekosysteemejä.

Mäki-Jurvalan ja Jurvalan alueen metsiin vuoden 2026 aikana tehtävät hakkuut ovat harvennushakkuita, joten alueelle jää edelleen hyvin puustoa virkistyskäyttöä varten. Myös alueen polut säilyvät ennallaan niin, että niitä voidaan hakkuiden jälkeen käyttää kuten aikaisemmin.

### 2. Metsän merkitys lapsille ja varhaiskasvatukselle

Monet kirjoittajat tuovat esiin, että alueen päiväkodit ja koulut käyttävät metsää retkikohteena, oppimisympäristönä ja leikkipaikkana. Metsän säilyttäminen nähdään tärkeänä lasten luontosuhteen, oppimisen ja hyvinvoinnin kannalta. Hakkuut koetaan uhkana näille mahdollisuuksille. Tätä perustellaan tarkemmin myös vuonna 2022 voimaan tulleella varhaiskasvatussuunnitelmalla, joka nojaa vahvasti luontokokemuksiin, tutkimiseen, ympäristökasvatukseen ja liikkumiseen.

#### Vastaus:

Kuten kohdan 1 vastauksessa todetaan metsän hoitoon kuuluu myös sen uudistaminen ja Mäntsälässä on käytössä jatkuvan kasvun periaate. Mäki-Jurvalan ja Jurvalan metsäalueille ei ole tulossa avohakkuita ja aluetta voidaan käyttää myös jatkossa lasten oppimis- ja hyvinvointiympäristönä.

Risujen ja lahoppuun lisääntyminen metsässä lisää luonnon monimuotoisuutta, jota voi seurata myös oppimistarkoituksessa.

### **3. Luonnon monimuotoisuus ja ympäristöarvot**

Kirjoittajat painottavat metsän merkitystä luonnon monimuotoisuuden ylläpitäjänä sekä hiilinieluna. Metsän arvoa ei nähdä pelkästään taloudellisena resurssina, vaan korvaamattomana osana paikallista ekosysteemiä ja ilmastomuutoksen torjuntaa. Useissa viesteissä mainitaan myös metsän merkitys eläimille ja hyönteisille.

#### **Vastaus:**

Kaikki metsänhoidon toimenpiteet kirjataan kunnan omaan metsävarajärjestelmään Forestaan, ja toimien vaikutuksia seurataan vuosittain. Työt tehdään TAPIO OY:n hyvän metsänhoidon suositusten (linkki Tapion sivuille) mukaisesti. Lisäksi käytössä ovat ajantasaiset paikkatietojärjestelmät ja maastossa tehtävät luontokartoitukset, joiden avulla arvokkaat kohteet tunnistetaan ja turvataan.

Mäntsälän kunta on sitoutunut vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta. Tällä hetkellä kunnan metsistä 113 hehtaaria on tiukassa suojelussa METSO-ohjelman kautta, ja maa-alueista Kotojärven metsää sekä Lukkokeskeä esitetään valmisteilla olevassa Mäntsälän strategisessa yleiskaavassa 2050 merkittäväksi perustettaviksi luonnonsuojelualueiksi (jotka suojellaan luonnonsuojelulain nojalla). Lisäksi metsäsuunnitelmassa on määritelty useita pienialaisia kohteita kunnan omaan suojeluun.

Suojelualueet painottuvat arvokkaisiin luontokohteisiin, kuten vanhoihin metsiin, lahoppuustoihin alueisiin ja vesistöjen lähiympäristöihin. Näin varmistetaan, että uhanalaisille lajeille säilyy elinympäristöjä ja ekosysteemien kestävyys vahvistuu.

### **4. Hakkuista aiheutuvat haitat**

Monet kirjoittajat kuvaavat konkreettisia haittoja, joita hakkuut aiheuttavat: polkuverkoston ja maapohjan vaurioituminen, kulkemisen vaikeutuminen, maiseman köyhtyminen, melun lisääntyminen, marjastus- ja sienimaastojen vähentyminen, villieläinten liikkumisen haittaaminen sekä yleisen virkistysarvon ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen. Esimerkkejä on annettu aiemmista hakkuista (Kapulin alue ja kaasulinjaviereinen alue), joiden seurauksena alueet ovat muuttuneet vaikeakulkuisiksi ja maisemallisesti köyhemmiksi. Kirjoittajat toteavat, että metsäkoneet jättävät maaperään syvät jäljet ja risukkoa, jonka jälkeen alueella on vaikea liikkua. Myös metsien positiiviset terveysvaikutukset tulisi huomioida osana lisääntyviä terveydenhuollon kustannuksia.

#### **Vastaus:**

Kuten edellisissä vastauksissa on jo todettu luonnon monimuotoisuutta vahvistaa metsän risut ja lahoppuut. Lisäksi rikkoonuneesta maaperästä alkaa uuden siemenpankin kasvu.

Maaperä ei myöskään valitulla harvennushakkuulla merkittävästi rikkoonnu suunniteltujen ajolinjojen ja ajankohdan vuoksi. Työt myös tehdään kuivaan aikaan lintujen pesintäkauden jälkeen.

Polut pidetään käyttökuntoisena ja polkuverkostolta raivataan ja ajetaan risut pois.

Metsänhoidolla lisätään myös alueen ja alueella liikkujien turvallisuutta. Vanhat ja heikkokuntoiset puut poistetaan harvennushakkuun yhteydessä.

## **5. Taloudelliset näkökulmat ja kunnan strategia**

Kirjoittajat kyseenalaistavat metsien hakkuista saatavan taloudellisen hyödyn suhteessa niiden aiheuttamiin pitkäaikaisiin haittoihin kuntalaisten hyvinvoinnille ja kunnan vetovoimalle. Useissa kannanotoissa ehdotetaan, että kunta luopuisi metsien hakkuutavoitteista erityisesti niillä alueilla, joilla on merkittävä virkistyskäyttörooli. Metsien nähdään olevan osa kunnan hyvinvointipalveluita, kuten kirjasto, liikuntapaikat ja uimahalli.

Mielipiteissä on nostettu esiin myös kunnan strategian hyvinvointi ja ympäristöarvot sekä metsien toimimisen hyvinvointipalveluna sekä liikkumista tukevana paikkana.

### **Vastaus:**

Vaikka luonnon monimuotoisuus ja virkistyskäyttö ovat metsänhoidon keskiössä, kunnan metsät tuottavat maltillisia hakkuutuloja.

Hakkuut suunnitellaan pitkän aikavälin kestävyysperiaatteella. Hakkuilla poistetaan pääasiassa tukkipuun koon saavuttaneita tai laadultaan heikompia puita ja harvennetaan metsää sen kasvukyvyn parantamiseksi. Näin metsät pysyvät elinvoimaisina ja tuottavina myös tuleville sukupolville.

## **6. Lainsäädäntö ja kestävä kehitys**

Osa kirjoittajista viittaa lainsäädäntöön ja kunnan lakisääteiseen velvoitteeseen edistää asukkaiden hyvinvointia ja kestävää kehitystä. Metsälaki määrittää metsien käytön tavoitteiksi ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisesti kestävä hoidon. Luonnonsuojelulaki edellyttää turvaamaan luonnon monimuotoisuutta ja estämään elinympäristöjen heikentymistä ilman kohtuutonta haittaa. Kuntalaki edellyttää asukkaidensa hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen edistämistä.

### **Vastaus:**

Viimeisin Mäntsälän metsänhoito- ja hakkuusuunnitelma on laadittu vuosille 2024 - 2033 ja se koostuu varsinaisesta suunnitelmasta sekä kiinteistökohtaisista kartoista. Suunnittelun alussa kerättiin tarkat ja kattavat metsävaratiedot ja suunniteltiin metsäkuvioille tarvittavat toimenpiteet maastossa. Suunnitelma sisältää hakkuita ja metsänhoitotoimia noin kymmenen vuoden ajalle, ja ne on laadittu tukemaan metsien kestävää käyttöä, terveyttä ja tuottavuutta. Luonnon monimuotoisuutta hakkuiden ei katsota merkittävästi heikentävän. Myös kohdassa 3 on perusteltu tarkemmin luontoarvoja ja monimuotoisuuden säilyttämistä.

## **7. Ehdotukset ja toiveet päätöksentekijöille**

Lähes kaikissa kannanotoissa esitetään toive tai pyyntö, että Mäki-Jurvalan metsän hakkuut poistetaan vuoden 2026 talousmetsäsuunnitelmasta ja että metsä määritellään lähivirkistysmetsäksi. Lisäksi ehdotetaan vaihtoehtoisia metsänhoitotapoja, kuten jatkuvaa kasvatusta, ja toivotaan, että päätöksenteossa huomioidaan asukkaiden mielipiteet ja hyvinvointi taloudellisten tavoitteiden sijaan.

### **Vastaus:**

Mäntsälän kunta noudattaa jatkuvan kasvatuksen periaatteita. Alue on voimassaolevassa Kirkonkylän osayleiskaavassa osoitettu AP-pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi ja vireillä olevassa koko kunnan yleiskaavaehdotuksessa osoitettu osin uudeksi asuinalueeksi ja osin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Alue ei ole asemakaava-aluetta. Metsä on siten talousmetsää, eikä virkistysmetsäksi kaavoitettu. Siitä huolimatta sitä voidaan hoitaa, ja on hoidettu, virkistysmetsän tapaan.

Harvennus noudattaa jatkuvaa kasvatusta ja vuosien varrella metsä soveltuu vielä paremmin virkistykseen.

|               |                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Valmistelija  | tekninen johtaja Mika Pynttari <a href="mailto:mika.pynttari@mantsala.fi">mika.pynttari@mantsala.fi</a> , kuntatekniikan päällikkö Jyrki Mäklin <a href="mailto:jyrki.maklin@mantsala.fi">jyrki.maklin@mantsala.fi</a>          |
| Esittelijä    | Tekninen johtaja Pynttari Mika                                                                                                                                                                                                  |
| Päätösehdotus | Tekninen ja elinvoimalautakunta päättää merkitä tiedokseen saapuneet mielipiteet Mäntsälän kunnan hakkuu- ja leimaussuunnitelmasta 2026 ja päättää antaa edellä perusteluosassa todetut vastaukset saapuneisiin mielipiteisiin. |
| Päätös        |                                                                                                                                                                                                                                 |